

боронити? Небо їх об'учува-
не вони образу-
сильною і силь-
кою, просвітою
ему народови в
м буржуазії. От
гідні, що школа
що вчити і ви-
консерватива,
між собою над
ю добит, клада-
е побіда соці-
ятого робітни-
би школою ру-
в борбі за шко-

Грес
урами.

відбув ся в
ес" між червони-
ані робітничою
енські робітники
слали делегацію
ержави. Прави-
дане робітників
инців, а проти
наїжених жан-
багнетами та
роком поділась
здушено, так
революція була
нагаїв від му-
панцину не зніс
за знесено лан-
збрязкав своєю
ра всего наро-
тнітаного укра-
к добував для
ни того селяни-
влював йому баг-

лицях Відня, ко-
осити голоду і
роїла демонстра-
е обійшлося без

льки робітничої
"сею року в ве-
ся з цілого сві-
лицями попи,
ар, пани, пані,
ота та срібла,
ми з животами як
нимми відзнаками
дали на широкі
прикрашений
прапор цісар-
скликаний кон-
ної тьми, котрий
ригеті, про котру
ереміноє ся в ті-
м вірним вірити,
екретну аеремі-
доському досві-
кожного такого
а не має значі-
ють в целоку
и попи уважа-
в в дійсности
Се значить по-

накше витолку-
котрим можна
в можна нераз
чашу вина, аж
тільки язиком
ров Христову!"
до розум а про-
ди як "оборонці
ічого о перемі-
у вони не гово-
у спочивають
вони не гово-
яси, який не
диноко борони-
омуж ви попи
бо знають що
увати народови

і морені голо-
Америці поліп-
по улицях тя-
р, бо послідну

кожущну тягнуть за похаток з хати, коли ми ведем
борбу страйками, щоб адобути ліпшу платню, забезпе-
на підчас безробіт'я і каліцтва, забезпечена на старість,
забезпечена вдовам і сиротам, коли ми в тих страйках
падемо трунами від куль, коли над Європою нависла ма-
ра загальної війни, коли мільонами наших братів робітни-
ків лагодять слати на заріз задля дурних царів, урядни-
ків капіталістів — годі у Відні збираєсь великакий „чор-
ний" конгрес понів. Вони зібрались не тому, аби зарадити
пужді робітничої класи, але тому, аби більше того і так
темного раба капіталаму затуманити, зробити його
більше послухним цареві, панові і собі, щоб з него
лекше можна підити кров його. Чи має Христос 18 ти-
сяч корон денно, або тисячі покоїв, як має папа? Не за-
бувайте робітників, що попи так далеко відійшли від на-
уки правди, як далеко є сонце від землі.

Вони торгують релігією і релігійною наукою, як
шторник цибулею, а все старають ся вговорити в народ,
що йому ніяких маєтків не треба, а лиці „царства божо-
го." Колиж так, то чому попи збивають тисячі, сотки
тисяч? Не вже попи не хотять бути в небі? — нам не
треба маєтків, нам треба життя.

Ні робітнику, се є тільки обмана, аби з тебе ссати
послідні соки в свою кишеню.

Конгрес той не радив над тим якби запротестувати
проти різні, проти війни, проти проливу крови, проти
убійства (а от заповідь каже: „Не убий!"), а противно
він радив, щоби посвятити багнети і кулі, і йди народе
„во імя божє" і мордуй ся, а ми будемо тебе тільки благословити.

Мара бралаби благословителів і війну, колиб на ню
впали гроші з неба, (де попи складають в банки,) та аби
царі, пани, графи і барони новбирались в шаблі, гвері
і стіналі собі голови, а ми робітники потрафалим їм, як
вони нам, плескати в долоні. Та сею вони не зробиють,
бо знають, що значить війна; вони пішлють тільки мільо-
ни робітників різатись.

На слідуєчий рік відбуде ся в тім самім місті Відні
міжнародний соціалістичний конгрес, котрий не буде
святити багнети та кулі, а скаже: Проч а війною, проч
з „чорним" конгресом, проч з „дорожнею і висиском!!
Замість чорно-жовтого і біло-жовтого прапора, буде по-
вівати прапор червоний з напсєєю: Хай живе міжна-
родний соціалізм, хай живе міжнародне братерство, хай
живе робітнича класа!

І прийде час, що всі ті жовто-білі і чорно-жовті фани
підуть на вгучі, а буржуазія з понами будуть тікати пер-
ед робітниками лікнами, як в 1911 році підчас виборів
втікали Василько з Стоцким, бо чаша терпіння робітників
мусить перевершитись.

Ів. Гнида.

Е. Дебс.

О політичній ситуації.

Нинішній суспільний лад зачинає цєуватись. Вели-
чезні суспільні сили безнастанно працюють. Старий лад
відбув вже свої дні і всі його хиби вказують скоро надхо-
дять зміну. Суспільність перевертає старий, а заводить
суспільний порядок. Борба, до котрої ми втягнені тепер,
є економічною борбою клас. Нані є перевага по стороні
капіталістів, котрі зорганізовані в трости, контролюють
правительство. Середня класа всіми силами пробує здер-
жати нападє задняних в трости великих капіталістів.
Ся борба між великими капіталістамв, котрі зорганізовані
в трости і попірані правительством а капіталістамв, що
становлять класу середню, є борбою, в котрій одна з тих
клас мусить згинути. Сильніші в ній побідають.

Борба ся, що ведець ся поміж великими і малими ка-
піталістамв, сотворила різні спірні питання, з котрих го-
ловним є тарифа цла, а котре з в платформах так репу-
бліканської, як і демократичної партії.

Борба клас.

В борбі, яка провадить ся між капіталістамв о здо-
бутє власти, робітники не мають нічого до діла, а коли
є вони на стільки наївні, що дають ся втягнути до неї,
то тоді робітники через свою глупоту мусять відтерпіти
наслідства, які вийдуть з сеї борби. Поостараймо ся пізна-
ти сили, котрі підкопують ґрунт під капіталістичними
партіями і змушують робітників до організованя ся в ро-
бітничу партію, в цілі провадження борби з своїми
експлуататорами. Політичні партії виражають еконо-
мічні інтереси тих, котрі їх творять. Класу капіталістич-
ну репрезентує партія републиканська, класу середню
демократична, а класу робітничу партія соціалістична.
Основних різниць між републиканською а демократич-
ною партією нема. Основи їх є однакові: обі вони є пар-
тіями капіталістичними і обі узнають капіталістичний
лад; різниця, які є між ними, не є основними, а тільки
є витвором суперечности інтересів малих і великих ка-
піталістів.

Розклад поміж старими партіями.

Як републиканська, так і демократична партія роз-
падають ся. Дні їх вже почислені; члєни тих партій, що
спостерегли се і називають себе „поступовцями", про-

бують всіми способами сировадити їх на нову дорогу.
Правду кажучи, то суспільність ділять ся тільки на дві
економічні класи і остаточна борба між тими класами
вितворять тільки дві політичні партії. Робітники, котрі
пізнали суперечність своїх інтересів і інтересів капіталі-
стів, лучать ся в свою власну партію, партію соціалі-
стичну, а капіталісти в тих місцях, де примушені бороти
ся з зорганізованими робітниками, лучать ся теж в одну
партію. Подібні випадки мали вже місце в різних мі-
сцевостях а особливо в місті Мілвоки. Там нема вже ре-
публиканської і демократичної партії. Злучились вона
в одну партію, партію капіталістичну, без різниці на-
те, яку вона має назву. Ся капіталістична партія злуче-
на з двох в одну, може тільки хвилево стримати вели-
чезний розвій соціалізму.

Великі капіталісти є всі-консерватистами. Вони не
хотять ніяких змін. Вони маючи ключ до сучасної ситу-
ації, не хочуть його випустити з своїх рук. Тафт і Руз-
велт є їхніми кандидатами. Рузвелт може говорити, що
він є „поступовцем", але се є крутіське самохвалєня.
Рузвелт був президентом через 8 літ і його рекорд зна-
ний є всім. Коли був президентом, не тільки що не пе-
репровадив, але навіть не пробував перепровадити ні
одну з тих реформ, о котрих нині так голосно кричить
по цілім краю. Противно, послушнійшого функціонера
тростів, як Теодор Рузвелт, ніколи не було на президен-
ціальним криєлі.

Хто достарчає гроший?

Одно є средство, що регулює статути політичних
партій і їх кандидатів. Хто достарчає гроший партіям і
їх кандидатам? З сям питанням звертаєсь до Рузвелта
булоби не в місяці. Є він передовім, „практичним чолові-
ком". Був він „практичним", коли позволив сталевому
тростови похлонути „Tennessee Coal and Iron Co.", був
він „практичним", лєгалізуючи альтонську крадіж, був
він „практичним", коли взяв від Гарімена \$240,000 на
свій передвиборчий фонд і є він „практичним" тепер, бо
з'єднав собі трост сталевий і трост рільничий сварядів;
позаяк за часів президентури Рузвелта „Білий Дім" був
сінею сих тростів, тому вони і нині тратять мільони до-
лярів, аби знова вихати до „Білого Дому" свого па-
хотка.

Видатки Тафта, Рузвелта і партії републиканської,
котрої вони є кандидатами, покривають трости. Чи тре-
ба додавати, що трости складають ся передовсім з лю-
дей „практичних" і що є люди не покривають видатків
такої партії, над котрою не мають контролю? Чи знайде
ся так наївний чоловік, аби повірив, що великі тростові
магнати заливають грішми край цілий тому, що Рузвелт
є проповідником поступових засад, і приятелем народа?

Правдою є, що колиб Рузвелт позволив опублікува-
ти жерела, з котрих цливають гроші на покритє його пе-
редвиборчих видатків, то се спаралізувало б його і ви-
кликало би великий скандал в цілім краю.

Рузвелт повинен покинутись на те, що він зро-
бив будучи президентом, а не робити обіцянок як дема-
гог і політикер, тшукуючи голосів. З тої причини, що
трости надають мільони на те, аби впроєс купити номі-
націю і вибір Рузвелта і вихати його до „Білого До-
му" на третій термін президентури, а навіть колиб се
було можливе на ціле житє, — наряд повинен повстати
в своїй силі і прогнати його як ошустя. Тільки о репу-
бліканській партії, котра перед пів століттям за часів
Лінкольна була партією народною в борбі о знесенє не-
вільництва, а нині через своїх кандидатів Тафта і Руз-
велта стоїть на услугах плітократії.

Партія демократична складає ся з менших капіталі-
стів, репрезентуючих меншу часть капіталістичної
класи. Знаходять ся трохи плітократів і тростових
магнатів і в демократичній партії, та в більшости скла-
даєсь вона з менших капіталістів, котрим на перешкоді
в інтересах стоїть є перші і тому бажать вони скасо-
ваня тростів. Видатки демократичної партії покриває ка-
піталістична класа. Белмонт, Ролджер, Соліван, Тегерт
і „Hunkly Dink" є головними фундаторами демократич-
ної партії. Нью-Йорська „Tammany Hall" славна зі своїх
корупцій і служби капіталістам, є одним із чинників
контролюючих демократичну партію. Вудро Вилсон є
поставлений кандидатом на президента від демократич-
ної партії. Його поставлено як „поступовця", як чоло-
віка, котрий заперкоє до народа; не одержав би він ні-
коли номінації, колиб не контрольовані голоси через
„Tammany Hall", як о сім висказав ся на конвенції Ві-
ліам Дж. Браєн.

Вилсон є відповідним для капіталістів.

Правдою є, що Вилсон не був першим протєгованим
Белмонта, Мурфєго і інших а „Tammany Hall", але
колиб він не був для них відповідним, то не згодились
вони на його номінацію, і від конвенції цілком ясно, що
Вилсон згодив ся на умову з корупціоністами від „Tam-
many Hall", котрих Браєн так немилосердно вигваив на
конвенції.

Браєн в своїй мові перєд делегатами пятаував Бел-
монта, Мурфєго і інших і сказав, що не віддасть свого
голосу тому кандидату, за котрим вони зі своєю бандою
будуть голосувати, і коли Браєн віддає йому нині свій
голос і попірає його, то осмішує він сам себе перед на-
родом. Пан Вилсон не є кандидатом працюючої класи

так як Тафт і Рузвелт. Ні один з них не має ніколи ні-
чого спільного з працюючою класою, а кождий з них
стараєсь бути приятелем робітників тільки тоді, коли
потребує їхніх голосів.

Так демократична як і републиканська партія є на
услугах капіталістів і провадить зі собою боротьбу о здо-
бутє власти. Істнованє демократичної партії могло мати
справданє підчас цивільної війни, а її цілковита безрад-
ність супроти нинішних обставин, заманіфєстованою
вістала підчас правління Клевелєнда. Колиби ся партія пе-
реповнена борючими ся зі собою елементами о публічний
уряд, здобула єще один раз власть над краєм, її кар'є-
ра як крайової партії булаби закінченою.

Конвенції контрольовані політикерима.

Републиканська конвенція в Чикаго і демократична
в Балтімор, складали ся з заводових політикерів, людей
на добре платних урядах і пошукуючих таких урядів,
капіталістів і зграї галапасів найріжнороднішого га-
тунку. На жадній з тих конвенцій не було робітничих
представителів. Робітники не були там потрібними, бо
потрібними вони є тільки до того, аби в день виборів за-
твердити вибір своїх „хлібодавців".

Робітнича класа не була репрезентована ані на ре-
публиканській конвенції в Чикаго, ані на демократичній
в Балтімор, позаяк робітники не є відповідними аби пи-
сати републиканську або демократичну платформу; во-
ни є відповідними до того, аби своїми голосами вибрати
на уряди кандидатів поставлєних капіталістами на се,
аби цілніше, коли вийдуть на страйк і жакадають по-
ліпшеня своїх нуждених житєвих умовин, були мордо-
вані в нагороду за єї услуга. Найбільш живі для краю
і світла питання не були порушувані, ані навіть згадки
немає о сїм в демократичній і републиканській платформі.

Наємне невільництво нинішнього капіталістичного
устрою, лєгалієне рабванє робітників з втвору їх пра-
ці, є головним злочином проти людства, та для сеї най-
більш живої kwestії нема місця в републиканській чи де-
мократичній платформі. Вони ведуть колотню о тарифу
і інші неконсеквентні справи, хочаби відтягнути тим
чином увагу від справ важніших і потягнути робітни-
ків, щоб віддали їм свої голоси і повірили їм на дальше
сповняти уряди. Партії єї роки цілі були при власти.
Чому отже не залагодили тарифової справи, як також
інших справ, що заповнюють їх платформи. В тім самім
часі, коли републиканська конвенція відбувала свої сесії
в Чикаго а демократична в Балтімор, републиканський
і демократичний конгрес відбував свої сесії в Вашинг-
тоні. Партії єї мають вже власть і можуть впровадити свої
обіцяні в діло, чомуж вони не пробують принєсти на-
родови полекшу?

Платформи демократичних обіцянок.

Іншими словами, чому републиканська і демокра-
тична партії в Вашингтоні не впроваджує в житє обі-
цянки пороблені в Чикаго і Балтімор? Кільких єще літ
потребують вони, на те, аби представити народови, що
вони є партіями капіталістичної класи і що ніколи не
мали наміру сповняти уряди в інтересі працюючої класи
та нести полекшу для угнітаню людности?

Републиканська і демократична платформа пере-
повнені є пустими обіцянками та фразами; в них нема
згадки о мільонах безробітних, о голодових платнях фа-
бричних невільників, о гноблєних і тортурованих же-
нщинах і дітях через капіталізм, о торговлї білими невіль-
никами, о страшний нужді мас і їх безнадійній будуччи-
ні, о інших подібних kwestіях, котрі заслужують на розва-
гу кождого інтелігентного чоловіка. Проти тих пере-
старілих, корупційних і неадарних капіталістичних пар-
тій, без ніяких засад і ідей — виступає молода партія
працюючої класи, Міжнародна Соціалістична
Партія.

Конвенція, що номінувала її кандидатів і установи-
ла платформу, була конвенцією працюючої класи. Со-
ціалістична партія є одинокою партією, котра чесно
репрезентує працюючу класу підчас виборчої кампанії
і є одинокою партією, котра має моральне право апелю-
вати до робітників, творців державних богатств.

Не говорю се тому, аби ви віруючи в мої слова від-
дали її свої голоси, але хочу щобсьєте перечитали її
платформу, перєстудіювали її програму і домідались, які
є її засади, за чим вона обстає і що думає скасувати.

Знесенє наємного невільництва.

Соціалістична Партія будучи політичним виразом
працюючої класи, прямує до цілковитого знесеня істну-
ючої капіталістичної системи і зреорганізованя суспіль-
ства в промислову і суспільну демократію.

Буде се означати кінець противного посіданя
средств до житя; кінець істнованя величезної армії без-
робітних, кінець нужди мас, кінець проституції і кінець
мордованя дітей по фабриках і т. д.

Буде се означати початок нової ери цивілізації, свїт
цясливих днів для людства. Буде се означати, що земля
належить до тих, котрі її замешкують, а богатство до
тих, котрі його витворують.

Буде се означати зорганізованє суспільство на коопе-
ративній основі, колективним посіданю богатств в цілі
васпокоєня людських потреб а не на власність уприв-
ілізовананих одиниць.

Буде се означати занатє для всіх робітників як і від-